

บันทึก
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การออกพระราชกำหนดให้มีข้อความประกาศว่า การเลือกตั้งเป็นโมฆะนั้นเห็นว่า ไม่สามารถทำได้ เพราะ

(๑) ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๘ จะออกพระราชกำหนดได้ต่อเมื่อ

(ก) มีเหตุฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความปลอดภัย สาธารณะ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ และ

(ข).จะเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้ทันทั่วทั้งที่มีได้ในเรื่องนี้ไม่มีเหตุ ฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันจะรักษาความปลอดภัยสาธารณะหรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ ประการใด เพราะการเลือกตั้งก็ได้กระทำเสร็จสิ้นแล้วเว้นแต่มีผู้อ้างว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นโดย ชอบเท่านั้น นอกจากนี้สภาผู้แทนราษฎรก็จะมาประชุมกันในวันที่ ๑๔ เดือนนี้แล้ว ถือไม่ได้ว่าเป็น กรณีที่จะเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้ทันทั่วทั้งที่มีได้

(๒) ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง ให้มอบให้ศาลวินิจฉัย การเลือกตั้งเป็น หน้าที่ของศาล นับว่าได้มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอรรถคดี เมื่อเป็นเช่นนี้ แม้จะออก พระราชบัญญัติประกาศให้การเลือกตั้งเป็นโมฆะ ย่อมทำไม่ได้ เพราะเป็นการเอาอำนาจพิจารณา พิพากษารอคดีซึ่งตามรัฐธรรมนูญเป็นของศาล ไปให้แก่สภาผู้แทนราษฎร คือเท่ากับให้สภา ผู้แทนราษฎรทำหน้าที่เป็นศาลเสียเอง โดยเหตุนี้ แม้จะมีผู้แย้งว่ากรณีเข้าเงื่อนไขที่จะออกเป็น พระราชกำหนดได้ ซึ่งข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วยดังกล่าวแล้วในข้อ (๑) เรื่องทำนองนี้ก็ไม่สามารถที่ จะออกเป็นพระราชกำหนดได้ เพราะพระราชกำหนดออกใช้แทนพระราชบัญญัติในกรณีจำเป็น เท่านั้น

(นายหยุด แสงอุทัย)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๙ มีนาคม ๒๕๐๐